

Havstad, Lars (1851-1913)

Født i Arendal som Lars Larsen. Gift med Hedvig Augusta Schüssler (tegnspråktolk), hennes søster var gift med Elias Hofgaard. Tok navnet Lars Aanonsen Havstad (navn på bestefarens gård) i 1877.

Vokste opp i Tønsberg. Fikk skarlagensfeber som fem-åring, etterpå fikk han hjernehinnebetennelse. Mistet hørsel og synet på ett øye. Søsteren ble også syk samme tid av skarlagensfeber, men hun døde.

Heldigvis hadde Lars lært seg å lese før han ble syk, så han kunne kommunisere med familien sin. Siden han ikke hørte noe, drev han heller med å lese bøker og fikk kunnskap selv om han ikke gikk på skolen.

Familien fikk vite at det var døveskole i Oslo, så de flyttet i 1860 og Lars begynte som 9 år gammel gutt på Christiania Døvstumme-Institut. Siden han allerede kunne mye fra før, så ble Lars flyttet opp til 4. klasse. I starten gikk undervisningen først og fremst å få rettet på talen hans, siden talemotoden var det som ble benyttet ved skolen.

I 1869 blir Lars konfirmert, sammen med blant annet Halvard Aschehoug. De to var gode venner frem til Halvard døde.

Rektoren Fredrik Glad Balchen så hvor flink Lars var med fag, så han fikk ideen om å undervise flere elever til å ta examen artium ved universitetet. Det var for å vise hvor stor nytte talemotoden var, at det var mulig for døve å ta høyere utdanning. Det var blant annet undervisning i fag, religion,

norsk, historie, geografi, regning, matematikk samt språk som latin, gresk, fransk og tysk. Lærene som underviste i tillegg til Balchen, var Torkel Halvorsen Aschehoug (faren til Halvard), Christopher Bruun, Elling Holst, Ingvar Bøhn og Stefan Frich.

Bare Lars og Halvard gjennomførte undervisningen og bestod både skriftlige og muntlige eksamen med glans i 1871.

Lars begynte som lærer ved Balchens institutt, men i 1874 begynte han å jobbe ved Det statistiske kontor og ble da frem til sin død ansatt i statsforvaltningen, stort sett i Statsrevisjonen.

Lars skrev også mye i tillegg, med ulike artikler i avisene, jobbet fast hos Dagbladet fra 1876. Var opptatt av politiske emner, økonomi, skatt og skolesaker.

Lars var med på å etablere sykekassen for døve i 1873 og at det senere ble døveforening i Oslo for døve i 1878. Var nestformann fra 1878-1891 og formann 1891-1894 i døveforeningen.

I 1876 skrev Lars en bok «Skoletvang for Døvstumme», om at døve, blinde og åndssvake måtte også gå på skolen. Dette inspirerte stortingsrepresentant Johan Sverdrup til å innføre ny skolelov «abnormskoleloven» i 1881.

I 1879 ble han ansatt som privatsekretær for stortingspresident og senere statsminister (1884-1889) Johan. Hans arbeid bestod blant annet av å skrive taler for Johan. Lars redigerte og utga talene (1851-1881) som Johan hadde på Stortinget, i 1882. Var også i gang med å skrive biografi om Johan, men ble ikke ferdig før Lars døde i 1913.

I 1882 fikk han honorær M.A.-grad ved The National Deaf-Mute College (senere Gallaudet universitet) i Washington D.C I USA.

1894-1897 var han politisk redaktør og tilslutt eneredaktør i avisen Eidsvold.

Døde i 1913 etter å ha blitt påkjørt av sporvogn i Oslo.

Begravet på Vår Frelzers gravlund i Oslo.

Mer om [Lars A. Havstad](#)